

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

Art. 1. Vtrùm bene ab Ecclesia libri hæreticorum prohibeantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

TRACTATUS V.

De Libris prohibitis.

ARTICULUS I.

*Vtrum bene ab Ecclesia libri Hæreticorum
prohibeantur.*

Icet dubitari non debeat, num rectè fiat id quod fit ab Ecclesia, Quia tamen multi sunt tepidi Catholici qui quoad hoc auctoritatem Ecclesiæ videntur parvi facere, dum sine anxietate aut scrupulo libros prohibitos passim legunt, ideo necesse fuit hanc materiam quoad aliqua dubia attingere.

Quàm antiqua autem sit cautela vitandi lectionem pravorum librorum, patet in primis à temporibus Apostolorum Act. 19. v. 19. Multi autem ex eis qui fuerant curiosa sectati, contulerunt libros & combusserunt coram omnibus. Communiter autem tenetur, libros illos fuisse qui de magia agebant, cui erant Ephesij valdè addicti, ut refert S. Hieron. in præfat. Epist. ad Ephesios.

Præterea in diversis Conciliis combusti sunt

sunt libri illis temporibus magis nocivi. In
 1. Conc. Niceno mandatum erat ut combu-
 rerentur libri Arii. Quod tam efficaciter ex-
 qui mandavit Constantinus Imperator, ut pœ-
 nam capitis tulerit contra illos qui aliquem
 ex libris Arii occultassent, ut refert Niceph.
 lib. 8. hist. Eccles. cap. 25. vel 18. ut dicit
 noster Loth. Similiter ex mandato Theodosii
 & Valentiniani combusti sunt libri Nestorii,
 in Conc. Ephesino damnati, ut refertur *l. dam-
 nato c. de hæreticis*. Similiter Valentinianus
 & Marcianus jusserunt comburi libros Eu-
 tichetis, damnatos in Conc. Chalced. ut habe-
 tur *l. Quicumque*.

Probatur idem ratione: Quia evidens est
 periculum in lectione librorum hæreticorum,
Qui autem amat periculum in illo peribit.
 Eccles. 3. v. 27. nihil autem periculosius po-
 test esse in fide, quàm lectio talium librorum,
 quia scripta magis disposita sunt, & polita,
 quàm verba non præmeditata, & sic libri faci-
 lius possunt incautos seducere, & mordere
 sicut serpens in silentio.

Objicies 1. Licet multa falsa sint in libris
 hæreticorum, tamen interdum sunt in illis
 multa vera & docta; ergo nō bene propter pau-
 ca quæ mala sunt, integri libri prohibentur.

2. Ex illo 1. Thess. 5. v. 20. *Omnia pro-
 bate, & quod bonum est tenete*. Ac proinde
 omnes libri legi possunt ut probentur, & si quæ
 bona continent, retineantur.

Ad 1.

Ad 1. Resp. Tantò periculosiorem esse lectionem librorum hæreticorum, quantò meliora & plausibilia admiscuntur, sic enim facillè incauti, & indocti dicipiuntur, qui compà latinitate alliciuntur, & sensim seducuntur. Nihil autem tam doctum & eruditum est, quod non abundanter in Catholicorum, maxime antiquorum Patrum, libris inveniatur. Unde bene Cyprianus Epist. 52. *Scias nos nec curiosos esse debere, quid illi doceant, curis foris doceant.*

Ad 2. Resp. Apostolum non debere intelligi de illis quæ manifestè mala sunt, & improbata; sed tantum de dubiis in quibus solis potest esse electio. Priora enim non examinanda amplius sunt, sed rejicienda, postquam semel iudicata sunt.

Dices: Ecclesia admittit lectionem librorum Origenis & Tertulliani, qui tamen multa continent hæretica. Imo S. August. lib. 1. de doct. Christiana cap. 3. vult à studiosis legi librum Ticonii hæretici Donatistæ. Cur ergo libri aliorum hæreticorum non permittuntur? Resp. Libros Origenis & Tertulliani permitti propter antiquitatem, & quia de ipsorum erroribus nullum superest periculum, eò quòd illi satis confutati essent, ita ut postea vix ullus amplius ipsis adhæserit. Et quantum ad librum Ticonii monet quidè August. ut studiosè legatur, quia in illo multa utilia, pauca autè noxia reperiuntur, quæ tamen ipse monet cavere.

Nec refert quod non prohibeantur libri Gentilium, & Judæorum, illi enim non amplius multum nocivi sunt, cum passim omnes ipsorum errores abominentur.

ARTICULUS II.

An libri hæreticorum sint prohibiti sub pœnâ excommunicationis.

PRima prohibitio lectionis librorum hæreticorum facta fuit à Julio III. Quia licet plures prohibitiones ipsam præcefferint tam in Conciliis quàm ab aliquibus Pontificibus, numquam tamen generaliter, sed tantùm quoad libros aliquorum hæreticorum. Julius autem III. generali lege lectionem librorum quorumcumque hæreticorum prohibuit, quod idem fecerunt post ipsum Paulus IV. Pius IV. & alij subsequentes. Præcipuè à tempore quo dari cœpit Bulla Cœnæ.

Duplex autem hoc tempore est prohibitio; una quæ est in dictâ Bullâ Cœnæ; quæ sic appellatur quia quotannis in die Cœnæ Domini renovatur, & hæc habet Excommunicationem reservatam Pontifici. Altera quæ habetur in indice librorum prohibitorum; quæ quidem imponit Excommunicationem ipsam transgredientibus,